

„Chrystus jest życiem mojego życia”

LUIGI GIUSSANI

1922-2022 STULECIE URODZIN

AUDIENCJA OJCA ŚWIĘTEGO
FRANCISZKA
dla Comunion e Liberazione

15 PAŹDZIERNIKA 2022

plac św. Piotra

„Chrystus jest życiem mojego życia”

AUDIENCJA OJCA ŚWIĘTEGO
FRANCISZKA
dla Comunione e Liberazione

*Z okazji stulecia
urodzin Luigiego Giussaniego*

15 PAŹDZIERNIKA 2022

plac św. Piotra

List do całego Ruchu

Drodzy przyjaciele,

w obliczu zbliżającej się audyencji, której papież Franciszek udzieli nam z okazji stulecia urodzin naszego ukochanego księdza Giussaniego, napelniając nas głęboką wdzięcznością i radością, czuję pilną potrzebę odnowienia z wami racji naszego udziału w tak ważnym wydarzeniu, aby pomóc sobie w oczekiwaniu na nie z sercem pokornym i szczerym, szeroko otwartym na modlitwie.

Audyencja będzie fundamentalnym krokiem na drodze, którą podążamy. W tak delikatnym dla Ruchu momencie pielgrzymką do domu Piotra chcemy jeszcze raz potwierdzić nasze oddane podążanie za papieżem, a w nim naszą żarliwą miłość do Chrystusa i Kościoła. Papieżowi Franciszkowi zawieramy zatem jako dzieci ożywiające nas dogłębnie pragnienie, abyśmy poprzez konkret naszego istnienia ofiarowywali nasz wkład wiary i budowania wspólnego dobra na rzecz wszystkich naszych braci w człowieczeństwie, nie przestając żebrać, przede wszystkim dla nas samych, o Tego, który jako jedyny może zaspokoić pragnienie ludzkiego serca: Jezusa z Nazaretu. Tego właśnie nauczał nas i o tym dawał nam świadectwo swoim życiem ksiądz Giussani: „Włączając się w wielki nurt Kościoła, poprzez wierność jego Magisterium oraz Tradycji, zawsze chcieliśmy prowadzić ludzi do odkrycia – albo do łatwiejszego dostrzeżenia – że Chrystus jest obecnością” (ks. Giussani). „Tylko po to istniejemy”.

Dlatego w tygodniach dzielących nas od audyencji podtrzymujemy żywą prośbę do Chrystusa, aby uzdolnił nas do odnawiania w każdej chwili naszego „tak” na Jego wezwanie. Otóż to właśnie w „tak” każdego z nas ukonkretnia się podążanie za Kościołem, które pragniemy wyrazić obecnością nas wszystkich, zjednoczonych, na placu św. Piotra 15 października.

Oczekując na spotkanie z Ojcem Świętym, z sercem otwartym na przyjęcie z radosną wdzięcznością Jego słów i błogosławieństwa, ufając w miłosierne objęcie Kościoła, zawierzamy wstawiennictwu Matki Bożej drogę naszego Ruchu. Jesteśmy świadomi naszej nicości – a jednocześnie pełni niezłomnej nadziei pokładanej w Tym, który może wszystko – podążając tą „piękną drogą”, na której ksiądz Giussani nigdy nie przestał nas utwierdzać: „Jak możemy przeżywać bliskość z Nim, z której rodzi się oczywistość, że Jego słowo jako jedyne nadaje życiu sens? Jest na to sposób: towarzystwo, które narodziło się z Chrystusa, zawładnęło historią – jest to Kościół, Jego ciało, czyli sposób Jego obecności dzisiaj. Jest to zatem codzienna bliskość polegająca na zaangażowaniu się w tajemnicę Jego obecności w znaku Kościoła. Z tego może zrodzić się racjonalny, w pełni rozumny dowód, który pozwala nam z całą pewnością powtórzyć to, co On, jedyny w historii ludzkości, powiedział o sobie: Ja jestem drogą, prawdą, życiem” (ks. Giussani).

Módlmy się do Ducha Świętego, aby nam towarzyszył i nas oświecał; módlmy się też nieustannie za papieża i w jego intencjach.

W przyjaźni,

Davide Prosperi
Przewodniczący

Mediolan, 21 września 2022

Al mattino

Adriana Mascagni

Ah...

Al mattino, Signore, al mattino
la mia anfora è vuota alla fonte
e nell'aria che vibra e traspare
so che puoi farmi grande, Signore.

Ah...

E le ore del giorno, al mattino
di tua gloria son tenera argilla.
Uno è l'alveo del mio desiderio:
ch'io ti veda, ed è questo il mattino.

Ah...

Anioł Pański

K. Anioł Pański zwiastował Pannie Maryi,

W. I poczęła z Ducha Świętego.

K. Oto ja służebnica Pańska,

W. Niech mi się stanie według słowa Twego,

K. A Słowo ciałem się stało,

W. I zamieszkało między nami.

Zdrowaś Maryjo...

K. Módl się za nami, święta Boża Rodzicielko.

W. Abyśmy się stali godnymi obietnic Chrystusowych.

K. Módlmy się:

Łaskę Twoją prosimy Cię, Panie, racz wlać w serca nasze, abyśmy, którzy za zwiastowaniem anielskim wcielenie Chrystusa, Syna Twego, poznali, przez mękę Jego i krzyż do chwały zmartwychwstania byli doprowadzeni. Przez Chrystusa, Pana naszego.

W. Amen.

K. Chwała...

Jutrznia

P. Boże, wejrzyj ku wspomnieniu memu.

W. Panie, pośpiesz ku ratunkowi memu.

P. Chwała Ojcu i Synowi, i Duchowi Świętemu.

W. Jak była na początku, teraz i zawsze, i na wieki wieków.
Amen.

Hymn

c. O brzasku nowego poranka
1c. odziane w światło i ciszę,
rzeczy się budzą z ciemności
jak w chwili, gdy świat się narodził.

2c. A my, co czuwaliśmy nocą,
uważni na wiarę w tym świecie,
czekając na powrót Chrystusa,
dziś oczy ku światłu zwracamy.

O Chryste, Tyś blaskiem jest Ojca,
Tyś boską światłością najwyższą,
my w Tobie w nadzieję odziani
żyjemy radośnie miłością.

Śpiewamy Ci, Ojcze, na chwałę,
Synowi, światłości ze światła,
a także Duchowi Świętemu,
co w Trójcy króluje na wieki. Amen.

- Ant.** Już czas, aby zbudzić się ze snu:
W. zbawienie jest bliższe od kiedy uwierzyliśmy.

Psalm 121
Pan czuwa nad tobą

Ja was wybrałem i przeznaczyłem was na to,
abyście szli i owoc przynosili, i by owoc wasz trwał (J 15, 16)

- Ps** Wznoszę me oczy ku góróm: * skąd nadejść ma dla mnie pomoc?

- 1c.** Pomoc moja od Pana, * który stworzył niebo i ziemię.

- 2c.** On nie pozwoli, by potknęła się twa noga, * ani się nie zdrzemnie Ten, który ciebie strzeże.

Nie zdrzemnie się ani nie zaśnie * Ten, który czuwa nad Izraelem.

Pan ciebie strzeże, † jest cieniem nad tobą, * stoi po twojej prawicy.

We dnie nie porazi cię słońce * ani księżyc wśród nocy.

Pan cię uchroni od zła wszelkiego, * ochroni twoją duszę.

Pan będzie czuwał † nad twoim wyjściem i powrotem, * teraz i po wszystkie czasy.

Chwała...

- Ant.** Już czas, aby zbudzić się ze snu:
W. zbawienie jest bliższe od kiedy uwierzyliśmy.

Ant. Zamienię ich żalobę w radość.

W. Pocieszę ich i uczynię szczęśliwymi.

Pieśń (Iz 49, 14-18. 22)

Kościół, nadzieja ludów

Kościół (...) jest Jego Ciałem, pełnią Tego,
który napełnia wszystko wszelkimi sposobami (Ef 1, 23)

Ps Mówił Syjon: „Pan mnie opuścił, * Pan o mnie zapomniał”.

1c. Czyż może niewiasta zapomnieć o swym niemowlęciu, * ta,
która kocha syna swego łona?

2c. A nawet, gdyby ona zapomniała, * Ja nie zapomnę o tobie.

Oto wyryłem cię na obu dłoniach, * twe mury są ustawicznie
przede Mną.

Spieszą twoi budowniczości, * a którzy burzyli cię i pustoszyli,
odchodzą precz od ciebie.

Podnieś oczy wokoło i popatrz: * Wszyscy się zebrali, przyszli
do ciebie.

Na moje życie! – wyrocznia Pana. † Tak, w tych wszystkich
ustroisz się jakby w klejnoty * i jak oblubienica opaszysz się
nimi.

„Oto skinę ręką na pogan * i między ludami podniosę mój
sztandar.

I odniosą twych synów na rękach, * a córki twoje na barkach
przyniosą.”

Chwała...

Ant. Zamienię ich żalobę w radość.

W. Pocieszę ich i uczynię szczęśliwymi.

Ant. Dokładam swych sił w biegu, aby Go pochwycić.

W. Ja, którego już pochwycił Chrystus.

Psalm 68, 2-11

Pan jest tym, który prowadzi

Ustanowię cię światłością dla pogan,
aby moje zbawienie dotarło aż do krańców ziemi (Iz 49, 6)

Ps Bóg wstaje i rozpraszają się Jego wrogowie, † pierzchają przed Jego obliczem * ci, którzy Go nienawidzą.

1c. Jak dym przez wiatr rozwiany, † jak wosk, co rozpływa się przy ogniu, * tak giną przed Bogiem grzesznicy.

2c. A sprawiedliwi cieszą się i weselą przed Bogiem, * i rozkoszują radością.

Śpiewajcie Bogu, grajcie Jego imieniu; † równajcie drogę przed Tym, który dosiada obłoków, * ciescie się Panem, przed Nim się weselcie.

Ojcem dla sierot i wdów opiekunem * jest Bóg w swym świętym mieszkaniu.

Bóg dom gotuje dla opuszczonych, † jeńców prowadzi ku lepszemu życiu, * tylko oporni zostają na zeszcłej ziemi.

Boże, gdy szedłeś przed ludem Twoim, * gdy kroczyłeś przez pustynię,

Zadrżała ziemia, niebo deszcz zesłało * przed obliczem Boga, przed Bogiem Izraela.

Deszcz obfity zesłałeś, Boże, * Tyś orzeźwił swe znękanę dziedzictwo.

Twoja rodzina, Boże, znalazła to mieszkanie, * które w swej dobroci dałeś ubogiemu.

Chwała...

Ant. Dokładam swych sił w biegu, aby Go pochwycić.

W. Ja, którego już pochwycił Chrystus.

Czytanie

Flp 1, 3-6

L. Dziękuję Bogu mojemu, ilekroć was wspominam – zawsze w każdej modlitwie, zanosząc ją z radością za was wszystkich – z powodu waszego udziału w /szerzeniu/ Ewangelii od pierwszego dnia aż do chwili obecnej. Mam właśnie ufność, że Ten, który zapoczątkował w was dobre dzieło, dokończy go do dnia Chrystusa Jezusa.

przerwa na medytację

Responsorium krótkie

Dz 1, 8; Mt 28, 20

L. Będziecie moimi świadkami / aż po krańce ziemi.

W. Będziecie moimi świadkami / aż po krańce ziemi.

L. A oto Ja jestem z wami przez wszystkie dni, aż do skończenia świata.

W. Aż po krańce ziemi.

L. Chwała Ojcu i Synowi, i Duchowi Świętemu.

W. Będziecie moimi świadkami / aż po krańce ziemi.

Ant. I usłyszałem głos Pana: kogo mam posłać?

W. Odpowiedziałem: Oto ja, pošlij mnie!

Pieśń Zachariasza

Łk 1, 68-79

Ps Błogosławiony Pan, Bóg Izraela, * bo lud swój nawiedził i wyzwolił.

1c. I wzbudził dla nas moc zbawczą * w domu swego sługi Dawida.

2c. Jak zapowiedział od dawna * przez usta swych świętych proroków,

Że nas wybawi od naszych nieprzyjaciół * i z ręki wszystkich,
którzy nas nienawidzą;

Że naszym ojcom okaże miłosierdzie * i wspomni na swe święte
przymierze,

Na przysięgę, którą złożył * ojcu naszemu Abrahamowi.

Da nam, że z mocy nieprzyjaciół wyrwani, * służyć mu
będziemy bez trwogi,

W pobożności i sprawiedliwości przed Nim * po wszystkie dni
nasze.

A ty, dziecię, zwać się będziesz prorokiem Najwyższego,* gdyż
pójdiesz przed Panem przygotować Mu drogi.

Jego ludowi dasz poznać zbawienie * przez odpuszczenie
grzechów.

Dzięki serdecznej litości naszego Boga, * z jaką nas nawiedzi z
wysoka Wschodzące Słońce,

By oświecić tych, co w mroku i cieniu śmierci mieszkają, * aby
nasze kroki skierować na drogę pokoju.

Chwała...

Ant. I usłyszałem głos Pana: kogo mam posłać?

W. Odpowiedziałem: Oto ja, poslij mnie!

Prośby

P. Każdemu jego praca. Czuwajcie i módlcie się:

W. Oczekujemy na nowe niebo i nową ziemię.

L. Jak Ojciec posłał Ciebie, tak niech i nas posyła:

W. przez Twoją łaskę jesteśmy tymi, którymi jesteśmy a Twoja łaska
niech nie będzie w nas daremna.

- L.** Również dzisiaj stawiasz nas naprzeciw życia i śmierci:
W. nie opuszczaj nas; / nosimy Twoje imię, by budować Twe królestwo.
- L.** Trudziliśmy się całą noc, i niceśmy nie ułowili:
W. zostawimy naszą ziemię i zarzucimy sieci.
- L.** Ty jesteś Ten sam, wczoraj, dziś i zawsze:
W. Zachowaj nas nienagannymi i prostymi, / jaśniejącymi w świecie jak gwiazdy i dźwigającymi wysoko Słowo.
- L.** Chryste, mieszkający w nas, nadziejo chwały:
W. spraw, aby dojrzało zasiane ziarno, / pokonaj nasz opór, uwolnij od złudnych nadziei.
- P.** Oczekując z lękiem i drzeniem zbawienia, według Jego przychylnych nam planów, ośmielamy się mówić:
W. Ojcze nasz...

Modlitwa

- P.** Ojcze, który jednoczysz w jednej woli tych, którzy w Tobie pokładają nadzieję, pozwól Twojemu ludowi miłować to, co nakazujesz i pragnąć tego, co obiecujesz; ażeby wśród zmienności tego świata nasze serca osiadły tam, gdzie jest prawdziwa radość. Przez naszego Pana Jezusa Chrystusa, Twojego Syna, który z Tobą żyje i króluje w jedności Ducha Świętego, Bóg przez wszystkie wieki wieków.
- W.** Amen.

Zakończenie

- P.** Niech nas Bóg błogosławi, broni od wszelkiego zła i doprowadzi do życia wiecznego.
- W.** Amen.
- P.** Veni Sancte Spiritus
W. Veni per Mariam.

PIĘKNY DZIEŃ

Povera voce

Maretta Campi / Adriana Mascagni

Povera voce di un uomo che non c'è
la nostra voce, se non ha più un perché:
deve gridare, deve implorare
che il respiro della vita non abbia fine.

Poi deve cantare perché la vita c'è:
tutta la vita chiede l'eternità;
non può morire, non può finire
la nostra voce che la vita chiede all'Amor.

Non è povera voce di un uomo che non c'è:
la nostra voce canta con un perché.

Chwila nie była już dla mnie czymś banalnym

Luigi Giussani

Camus pisze w swoich *Notatnikach*: „Człowiek nie osiąga wielkości dzięki swoim zabiegom; wielkość przychodzi z łaski Boga, jak piękny dzień”. Dla mnie wszystko było jak zaskoczenie nadejściem, kiedy nauczyciel w pierwszej klasie liceum – miałem wtedy 15 lat – przeczytał i wyjaśnił pierwszą stronę Ewangelii św. Jana. Wówczas czytano ją obowiązkowo pod koniec każdej mszy św.; słyszałem ją więc wcześniej tysiące razy. Ale nadszedł „piękny dzień” – wszystko jest łaską. [...]

„Słowo Boga, to, w czym wszystko ma istnienie, stało się ciałem – mówił – dlatego piękno stało się ciałem, dobro stało się ciałem, sprawiedliwość stała się ciałem, miłość, życie, prawda stały się ciałem – byt nie przebywa w platońskim *hiperuranium*, byt stał się ciałem, jest jednym z nas”. W tamtym momencie przyszedł mi na myśl pewien wiersz Leopardiego, którego nauczyłem się podczas miesięcznej „ucieczki” w trzeciej gimnazjalnej. Nosił on tytuł *Do swojej Pani*. Wiersz nie odnosił się do żadnej z jego „miłości”, lecz do niespodziewanego odkrycia u szczytu życia – z którego potem się stoczył – że tym, czego poszukiwał w ukochanej kobiecie, było coś poza nią, coś, co się ukazywało, komunikowało w niej, ale pozostawało poza nią. Ten przepiękny hymn do Pani kończy się go-

rażą inwokacją: „Jeśli jedną z idei / przedwiecznych jesteś i wzdragasz się przybrać / wieczną istotę w zmysłową powłokę, / w ludzkim nietrwałym ciele / doświadczyć udręk śmiertelnego życia; / jeśli cię gości napowietrzna ziemia, / wśród innych światów, których nikt nie zliczy, / jeśli cię inna, jaśniejsza nad słońce / gwiazda promieni i oddechem pieści – / stąd, gdzie nam lata mkną nieubłaganie, / hymn ci przesyła nieznany kochanek” (G. Leopardi, *Do swojej Pani*, [w:] tegoż, *Nieskończoność. Wybór Pieśni*, tłum. G. Franczak, Wydawnictwo Teta Veleta, Warszawa 2000, s. 80). I w tamtej chwili pomyślałem sobie, że było to zebranie Leopardiego o to wydarzenie, które – 1800 lat przed nim – stało się faktem i które głosił Jan: „Słowo ciałem się stało”. Był (piękno, prawda) nie tylko nie pogardził ciałem, by przyoblec w nie swą doskonałość i podjąć troski człowieczego życia, ale więcej – przyszedł umrzeć za człowieka: „Przyszedł do swoich, a swoi go nie przyjęli”, zapukał do swojego domu, a nie rozpoznano Go.

I to wszystko. Ponieważ w młodości to dosłownie zawładnęło moim życiem: jako pamięć uparcie drążąca moje myśli i jako bodziec do przewartościowania banalnej codzienności. Chwila nie była już dla mnie czymś banalnym. Wszystko, co było – a więc wszystko co było piękne, prawdziwe, pociągające, choćby tylko potencjalnie – znajdowało swoją rację istnienia w tym orędziu, w pewności co do obecności i nadziei, która mobilizuje i pozwala objąć każdą rzecz. [...]

Bo kiedy przychodzi taki „piękny dzień” i ukazuje się nagle coś pięknego, nie można o tym nie powiedzieć bliskiemu przyjacielowi, nie można nie zawołać: „Spójrzcie tam!”. Tak też się stało.

(por. D. Rondoni, *Comunione e Liberazione. Ruch w Kościele*, tłum. W. Janusiewicz, Milano 1998, s. 72–74)

* * *

MARYJA

Nitida Stella

Anonim, XVIII w.

Nitida stella, alma puella, tu es florum flos:
o Mater pia, virgo Mariae, ora pro nobis!

Jesu Salvator, mundi amator, tu es florum flos:
O Jesu pie, fili Mariae, eia, audi nos!

Coeli Regina, virgo divina, tu es florum flos:
o Mater pia, virgo Maria, ora pro nobis!

Nitida stella, benefica fanciulla, tu sei il fiore dei fiori; o madre pia, vergine Maria, prega per noi. Gesù salvatore, che hai amato il mondo, tu sei il fiore dei fiori; o Gesù pio, figlio di Maria, ti preghiamo, ascoltaci! Regina del cielo, Vergine divina, tu sei il fiore dei fiori; o madre pia, vergine Maria, prega per noi!

Łukasz 1, 26–38

W szóstym miesiącu posłał Bóg anioła Gabriela do miasta w Galilei, zwanego Nazaret, do Dziewicy poślubionej mężowi, imieniem Józef, z rodu Dawida; a Dziewicy było na imię Maryja. Anioł wszedł do Niej i rzekł: „Bądź pozdrowiona, pełna łaski, Pan z Tobą”.

Ona zmieszała się na te słowa i rozważała, co miałyby znaczyć to pozdrowienie. Lecz anioł rzekł do Niej: „Nie bój się, Maryjo, znalazłaś bowiem łaskę u Boga. Oto poczniesz i porodzisz Syna, któremu nadasz imię Jezus. Będzie On wielki i będzie nazwany Synem Najwyższego, a Pan Bóg da Mu tron Jego praojca, Dawida. Będzie panował nad domem Jakuba na wieki, a Jego panowaniu nie będzie końca”.

Na to Maryja rzekła do anioła: „Jakże się to stanie, skoro nie znam męża?”. Anioł Jej odpowiedział: „Duch Święty zstąpi na Ciebie i moc Najwyższego osłoni Cię. Dlatego też Święte, które się narodzi, będzie nazwane Synem Bożym. A oto również krewna Twoja, Elżbieta, poczęła w swej starości syna i jest już w szóstym miesiącu ta, która uchodzi za niepłodną. Dla Boga bowiem nie ma nic niemożliwego”. Na to rzekła Maryja: „Oto Ja służebnica Pańska, niech Mi się stanie według twego słowa!”. Wtedy odszedł od Niej anioł.

„Fiat”, podmuch wolności

Luigi Giussani

[...] Te „nic”, jakimi jesteśmy, mogą zostać wzięte przez Boga i uczynione wielkimi. [...]

Tak było w przypadku Matki Bożej, Wszechmogący zjednoczył się z Nią w sposób najbardziej niepojęty dla nas i w sposób..., z pewnością nie można sobie tego wyobrazić, co więcej, uczynić czegoś większego: Bóg jakby wyczerpał swoją nieskończoność, stając się synem tej dziewczyny. „A Słowo stało się ciałem”, jak każdy z nas stał się ciałem w łonie swojej matki. To są rzeczy, na które trzeba patrzeć..., aby móc

zacząć je pojmować i odczuwać, nie wspominając już o tym, by o nich mówić. Są rzeczy, na które trzeba... patrzeć; patrzeć... patrzeć... patrzeć tak, jak się patrzy na rzeczy największe i najpiękniejsze, ale... ale... ale nie mogąc ich nawet z nią porównać. Zatem religijność Dziewicy osiągnęła zagarnięcie przez Bożą potęgę, ponieważ „dla Boga nie ma nic niemożliwego”, i w ten sposób Syn Najwyższego stał się Jej Synem. Dlatego „tajemnica” w znaczeniu chrześcijańskim jest wydarzeniem, które pozwala nam zrozumieć, z jednej strony, pozwala nam zrozumieć, kim jest Bóg; Bóg w takim stopniu, w jakim staje się komunikowalny... i doświadczalny, jednocząc się w... w pewien sposób... od głosu dobywającego się z płonącego krzewu aż po... głos, który przemawiał poprzez wszystkich proroków, aż po tę kulminację, po tę naprawdę niewysłowioną kulminację, której nie... której nie możemy wypowiedzieć, ale tylko przyjąć jej owoc: Bóg stał się Synem tej... tej... młodej kobiety.

Co odpowiedziała? Ewangelia mówi: „*Fiat*”. „*Fiat*”, jak tchnienie. Tak jak była niczym ta piętnastoletnia dziewczyna, tak Jej ogromny gest, bez którego cały wszechświat byłby... cała historia świata byłaby zmieniona – a raczej nie byłaby zmieniona – to *fiat*, które miało decydujące znaczenie dla całego świata, jest jak podmuch – jest to podmuch wolności, a wolność jest zdolnością przyłgnięcia do Bytu, do Tajemnicy, do Bytu, który objawia się poprzez Tajemnicę, do Tajemnicy wdzierającej się do naszego życia. *Fiat*, tak, tak! Fragmentem, który wywiera na mnie największe wrażenie, kiedy czytam Ewangelię, jest scena Zwiastowania, gdy anioł kończy mówić, a Matka Boża odpowiada: „Tak, niech mi się stanie według twego słowa”. Kropka. „Wtedy odszedł od niej anioł”. Wtedy lubię zatrzymać się przez chwilę na zdaniu – „Wtedy odszedł od niej anioł” – i utożsamić się, wyobrazić sobie, jak psychologicznie musiała poczuć się ta dziewczyna, pozostając bez żadnego wsparcia, bez żadnego widzialnego uzasadnienia oprócz lojalności wobec wspomnienia. Mogłaby powiedzieć: „To było złudzenie... to była moja wyobraźnia”. „Wtedy odszedł od niej anioł”. Pomyślcie: pozostała, aby stawić czoła narzeczonemu, stawić czoła rodzicom, gdy tymczasem to, co wibrowało w niej jako życie, nie było jeszcze odczuwalne, nie było jeszcze możliwe do udokumentowania, nie było doświadczalne. Wydaje mi się, że w tym zdaniu jest uchwycony prawdziwy moment wiary, kulminacyjny moment wiary: utworzony, skonstruowany, zrobiony naprawdę z poddania rozumu, z prawdy rozumu, z lojalności wobec własnej historii, lojalności wobec

tego, co zaledwie minęło, i z wierności wobec wielkości Boga, którego znak w jakiś sposób stał się oczywistością.

*(2 maja 1988, Faenza, transkrypcja z jednego z nagrań
prezentowanych na wirtualnej wystawie GIUSSANI 100;
por. tekst opublikowany w: „Ślady” 3/2006, s. 1–8).*

* * *

JEZUS

Noi non sappiamo chi era

Aldo and Giorgio Roscio / Alberto and Giuseppe Agape

*Noi non sappiamo chi era,
noi non sappiamo chi fu,
ma si faceva chiamare Gesù.*

Pietro lo incontrò sulla riva del mare,
Paolo lo incontrò sulla via di Damasco.
Vieni, fratello: ci sarà un posto,
posto anche per te.
Noi non sappiamo...

Maria lo incontrò sulla pubblica strada,
Disma lo incontrò in cima alla croce.
Vieni, fratello: ci sarà un posto,
posto anche per te.
Noi non sappiamo...

Noi lo incontrammo all'ultima ora,
io l'ho incontrato all'ultima ora.
Vieni, fratello: ci sarà un posto,
posto anche per te.

*Ora sappiamo chi era,
ora sappiamo chi fu:
era colui che cercavi,
si faceva chiamare Gesù.*

Mateusz 16, 5–20

Przeprawiając się na drugi brzeg, uczniowie zapomnieli wziąć z sobą chleba. Jezus rzekł do nich: „Uważajcie i strzeżcie się kwasu faryzeuszów i saduceuszów!”. Oni zaś rozprawiali między sobą i mówili: „Nie wzięliśmy chleba”. Jezus, poznawszy to, rzekł: „Ludzie małej wiary, czemu zastanawiacie się nad tym, że nie wzięliście chleba? Czy jeszcze nie rozumiecie i nie pamiętacie owych pięciu chlebów na pięć tysięcy, i ile zebraliście koszów? Ani owych siedmiu chlebów na cztery tysiące, i ileście koszów zebrali? Jak to, nie rozumiecie, że nie o chlebie mówiłem wam, lecz: strzeżcie się kwasu faryzeuszów i saduceuszów?”. Wówczas zrozumieli, że mówił o wystrzeganiu się nie kwasu chlebowego, lecz nauki faryzeuszów i saduceuszów.

Gdy Jezus przyszedł w okolice Cezarei Filipowej, pytał swych uczniów: „Za kogo ludzie uważają Syna Człowieczego?”. A oni odpowiedzieli: „Jedni za Jana Chrzciciela, inni za Eliasza, jeszcze inni za Jeremiasza albo za jednego z proroków”. Jezus zapytał ich: „A wy za kogo Mnie uważacie?”. Odpowiedział Szymon Piotr: „Ty jesteś Mesjasz, Syn Boga żywego”. Na to Jezus mu rzekł: „Błogosławiony jesteś, Szymonie, synu Jony. Albowiem nie objawiły ci tego ciało i krew, lecz Ojciec mój, który jest w niebie. Otóż i Ja tobie powiadam: Ty jesteś Piotr [czyli Skala], i na tej Skale zbuduję Kościół mój, a bramy piekielne go nie przemogą. I tobie dam klucze królestwa niebieskiego; cokolwiek zwiążesz na ziemi, będzie związane w niebie, a co rozwiążesz na ziemi, będzie rozwiązane w niebie”. Wtedy surowo zabronił uczniom, aby nikomu nie mówili, że On jest Mesjaszem.

„Ty jesteś Chrystus, Syn Boga żywego”

Luigi Giussani

Gdy szli w kierunku morza, ścieżka biegła wzdłuż stromej skały, na której Rzymianie zbudowali cytadelę... nie do zdobycia: Cezareę Filipową. Chrystus zatrzymał się zatem, żeby popatrzeć – tak jak my, kiedy jedziemy na wybrzeże – zatrzymujemy się, aby popatrzeć na strome skały Capo Noli albo... albo Finale i nagle – ponieważ był człowiekiem i przychodziły mu do głowy pomysły, tak jak przychodzą nam – przemknęła Mu myśl o Jego przyszłym dziele i powiedział: „Za kogo ludzie Mnie uważają?”. „Hm, niektórzy mówią, że jesteś... magiem, że jesteś... że jesteś... oszustem, synem Belzebuba, przywódcą demonów; inni mówią, że jesteś... wskrzeszonym prorokiem Eliaszem, wskrzeszonym Janem Chrzcicielem; jeszcze inni mówią, że jesteś wielkim prorokiem”. „A wy,

za kogo Mnie uważacie?”. Piotr, Szymon Piotr... wyrwał się, aby powtórzyć to, co usłyszał poprzedniego dnia: „Ty jesteś Chrystus, Syn Boga żywego”. „Błogosławiony jesteś, Piotrze, ponieważ ty tego nie wymyśliłeś, ale powiedział ci o tym Ojciec. Teraz ty jesteś jak ta skała i tak jak na tej skale znajduje się miasto nie do zdobycia, cytadela nie do zdobycia, tak Ja na tobie zbuduję Mój Kościół i nikt nigdy go nie przemoże”. Taka była intuicja Chrystusa w stosunku do Jego przyszłej budowli.

Dzień wcześniej nakarmił pięć tysięcy mężczyzn na pustyni i dlatego byli podekscytowani, już zapaleni Jego słowem... i Jego cudami, dotknięci... jeśli idzie o ekonomię, ludzie już niczego ponad nią nie dostrzegają... chcieli okrzyknąć Go królem, jak mówi Ewangelia. Jednak On się wycofuje na drugą stronę... morza..., jeziora, następnego dnia przemawia w synagodze w Kafarnaum. Tak jak zazwyczaj ... usługujący bierze zwój, rozkłada go, kto chce, może wyjść, Chrystus zawsze poświęcał ten moment na wyjaśnienie Pisma, według swojej prawdy, prawa: jest to fragment o mannie na pustyni. Składa zwój i mówi: „Wasi ojcowie jedli mannę na pustyni i pomarli. Kto natomiast spożywa Moje słowo – to jest prawdziwa manna – kto żywi się Moim słowem... nigdy nie umrze”. W tym momencie, gdy w głębi... synagogi... wchodzi ludzie, którzy szukali Go od poprzedniego dnia... wchodzi do środka, a Chrystus wzrusza się i niespodziewanie zmienia – mając większą intuicję od intuicji utworzenia Kościoła – nagle zmienia sens wcześniej wypowiedzianych słów, i mówi: „Szukacie Mnie, ponieważ was nakarmiłem, Ja jednak dam wam Moje ciało do spożycia, dam wam Moją krew do picia”, jako wyraz skrajnej czułości i litości. Na to czekali... obecni tam intelektualiści. Mówią: „On jest szalony, słyszcicie, co mówi? Jest szalony, po co Go słuchacie, jest szalony. *Durus est hic sermo*, trudno jest zrozumieć to, co mówi. Idźcie stąd, idziemy stąd, idziemy stąd”. W ten sposób narzekający tłum odchodzi powoli, zostaje tylko Chrystus z tymi, co zwykle, z grupką najbardziej oddanych uczniów, w ciszy. A Chrystus nie... nie cofa żadnego z wcześniej wypowiedzianych słów, i pyta: „Wy także chcecie odejść?”. Po raz kolejny Szymon wyrывa się... w swoim pełnym przywiązania sposobie ekspresji: „Mistrzu, my również nie rozumiemy tego, co mówisz, ale jeśli odejdziemy od Ciebie, do kogóż pójdziemy? Tylko Ty masz słowa, które nadają sens życiu”. Jeśli nie wierzę temu Człowiekowi, życie nie ma sensu, nie sposób wierzyć w cokolwiek, nawet własnym oczom... niczemu.

(Lekcja 3, 25 lutego 1987, Turyn; transkrypcja z jednego z nagrań prezentowanych na wirtualnej wystawie GIUSSANI 100).

* * *

„TAK” PIOTRA

Razón de vivir

Víctor Heredia

Para decidir si sigo poniendo
esta sangre en tierra,
este corazón que bate su parche,
sol y tinieblas,
para continuar caminando al sol
por estos desiertos,
para recalcar que estoy vivo en medio
de tantos muertos,
para decidir, para continuar,
para recalcar y considerar
sólo me hace falta que estés aquí
con tus ojos claros.

*Ay, fogata de amor y guía,
razón de vivir, mi vida. (dwa razy)*

Para aligerar este duro peso
de nuestros días,
esta soledad que llevamos todos,
islas perdidas,
para descartar esta sensación
de perderlo todo,
para analizar por dónde seguir
y elegir el modo,
para aligerar, para descartar,
para analizar y considerar
sólo me hace falta que estés aquí
con tus ojos claros.

Ay, fogata de amor...

Para combinar lo bello y la luz
 sin perder distancia,
 para estar con vos sin perder el ángel
 de la nostalgia,
 para descubrir que la vida va
 sin pedirnos nada
 y considerar que todo es hermoso
 y no cuesta nada,
 para combinar, para estar con vos,
 para descubrir y considerar
 sólo me hace falta que estés aquí
 con tus ojos claros.
 Ay, fogata de amor...

Per decidere se continuare a dare questo sangue alla terra, questo cuore che batte di giorno e di notte, per continuare a camminare sotto il sole in questi deserti, per riaffermare che sono vivo in mezzo a tanti morti, per decidere, per continuare, per riaffermare e rendersi conto delle cose ho bisogno solamente che tu stia qui con i tuoi occhi chiari. Ah, fuoco d'amore e guida, ragione per la quale io vivo. Per alleggerire questo pesante fardello dei nostri giorni, questa solitudine che abbiamo tutti, isole perdute, per evitare questa sensazione di perdere tutto, per capire la via da seguire e scegliere il modo, per alleggerire, per evitare, per capire e rendersi conto delle cose ho bisogno solamente che tu stia qui con i tuoi occhi chiari. Per mettere insieme la bellezza e la luce senza perdere la distanza, per stare con te senza perdere l'angelo della nostalgia, per scoprire che la vita passa senza chiederci niente, e per rendersi conto che tutto è bello e non costa niente, per mettere insieme, per stare con te, per scoprire e rendersi conto delle cose ho bisogno solamente che tu stia qui con i tuoi occhi chiari.

Jan 21, 15-19

A gdy spożyli śniadanie, rzekł Jezus do Szymona Piotra: „Szymonie, synu Jana, czy miłujesz Mnie więcej aniżeli ci?”. Odpowiedział Mu: „Tak, Panie, Ty wiesz, że Cię kocham”. Rzekł do niego: „Paś baranki moje!”. I znowu, po raz drugi, powiedział do niego: „Szymonie, synu Jana, czy miłujesz Mnie?”. Odparł Mu: „Tak, Panie, Ty wiesz, że Cię kocham”. Rzekł do niego: „Paś owce moje!”. Powiedział mu po raz trzeci: „Szymonie, synu Jana, czy kochasz Mnie?”. Zasmucił się Piotr, że mu po raz trzeci powiedział: „Czy kochasz Mnie?” I rzekł do Niego: „Panie, Ty wszystko wiesz, Ty wiesz, że Cię kocham”. Rzekł do niego Jezus: „Paś owce moje! Zaprawdę, zaprawdę, powiadam ci: Gdy byłeś młodszy, opasywałeś się

sam i chodziłeś, gdzie chciałeś. Ale gdy się zestarzejesz, wyciągniesz ręce swoje, a inny cię opasze i poprowadzi, dokąd nie chcesz”. To powiedział, aby zaznaczyć, jaką śmiercią uwielbi Boga. A wypowiedziawszy to rzekł do niego: „Pójdź za Mną!”

„Czy miłujesz Mnie?”

Luigi Giussani

Czuję się zawstydzony, komentując tę stronę, ale pomimo to zapraszam was do... okazania dobrej woli waszego serca wobec tego, co jest niewypowiedziane, wobec tego, czego nie można powiedzieć o Tajemnicy Boga, która dotyka człowieka, i o człowieku dotkniętym przez Tajemnicę Boga. Pomijając fakt, że najpierw go pyta: „Szymonie, Synu Jana, czy miłujesz Mnie «więcej aniżeli ci»?”. To zupełnie zrozumiałe, że odpowiedział Mu: «Tak, Panie, Ty wiesz, że Cię Kocham». Jednak za drugim i trzecim razem mówi do niego: „Szymonie, czy ty Mnie Kochasz?”, nie pyta o „bardziej”, „mniej”... Spróbujcie... utożsamić się... spróbujmy utożsamić się: z duszą tego człowieka bezpośredniego... i nieokrzęsanego, który miał przed... miał przed Panem duszę wypełnioną wspomnieniem swojej zdrady! Jego zdrada była po prostu... epifanią – jak to ująć? – fenomenem epifanii, objawieniem... objawieniem się chwili, czegoś, co nosił w sobie, to znaczy szorstkości, pewnego... braku hojności, uporczywości, strachu, nieśmiałości, tchórzostwa, podłości, podłości, którą był on sam, on! I... miał duszę wypełnioną tymi uczuciami... i kiedy stanął wobec tego pytania, wszystko wypłynęło na wierzch, a jego zdrada była punktem obnażającym: wyszła na wierzch jego nędrza, jego nędrza! Kościół kazałby nam powiedzieć: „Uznajmy... abyśmy mogli godnie sprawować tę najświętszą ofiarę, uznajmy, że jesteśmy grzeszni”. Ilu z nas to powtarza, gdy Kościół nas do tego zachęca! Szymon odczuwał całą swoją ludzką małość, bojaźliwość i podłość. „Szymonie, czy miłujesz Mnie więcej aniżeli ci wszyscy?”. Kiedy powiedział: „Panie, oczywiście, że Cię Kocham”, kiedy powiedział: „Panie, Ty wszystko wiesz: pomimo tych wszystkich pozorów, pomimo wszystkich pozorów, pomimo wszystkich pozorów, które stwarzam przed samym sobą, Ty wiesz, że Cię Kocham [Ti voglio bene – chcę twojego dobra – przyp. tłum.]”. „Chcę Ciebie [Ti voglio]”, ponieważ „Chcę twojego dobra [Ti voglio bene]”, to znaczy „Chcę Ciebie [Ti voglio]”. „Chcę Twojego dobra [Ti voglio bene]” to znaczy „Chcę Ciebie [Ti voglio]”, a „Chcę Ciebie [Ti voglio]” oznacza „Potwierdzam Cię”, „Potwierdzam Ciebie, uznaję to, kim jesteś, uznaję to, kim jesteś dla mnie i dla wszystkiego!” Krótko

mówiąc, jest to przewrót... moralizmu i sprawiedliwości uczynionych naszymi rękami. Mimo że ten był biednym grzesznikiem tak jak ja i ty, był biednym grzesznikiem, który właśnie zdradził i to w sposób nieprzyzwoity, jak w naszej pamięci chyba jeszcze nigdy nikt tego nie zrobił tak bezwstydnie... popełnił wiele błędów, a jednak Go kochał! Mógł popełnić jeszcze sto tysięcy więcej... błędów, a mimo to kochał Go i mógł powiedzieć: „Panie, Ty wszystko wiesz, Ty wiesz, że Cię kocham”. Wtedy Pan mu odpowiada: „Powierzam ci... Moje świadectwo w świecie”. Powierzył swoje świadectwo – owce, baranki – powierzył swoje królestwo na świecie temu... temu... temu podłemu grzesznikowi!

(Rekolekcje Bractwa Comunione e Liberazione, 1989, Rimini, transkrypcja z jednego z nagrań prezentowanych na wirtualnej wystawie GIUSSANI 100; teraz w: L. Giussani, La verità nasce dalla carne, a cura di Julián Carrón, Bur, Milano 2019, s. 135–136).

La strada

Claudio Chieffo

*È bella la strada per chi cammina,
È bella la strada per chi va
è bella la strada che porta a casa
e dove ti aspettano già.*

È gialla tutta la campagna
ed ho già nostalgia di te
ma dove vado c'è chi aspetta
così vi porto dentro me.
È bella la strada...

Porto con me le mie canzoni,
ed una storia cominciata:
è veramente grande Dio,
è grande questa nostra vita!
È bella la strada...

Angelus

Angelus Dómini nuntiávit Maríæ,
et concépit de Spíritu Sancto.

Ave Maria, grátia plena,
Dóminus técum, benedícta tu in muliéribus,
et benedíctus fructus véntris tui, Iesus.
**Sancta Maria, mater Dei, ora pro nobis peccatóribus,
nunc et in hora mortis nóstræ.**
Amen

Écce ancilla Dómini,
fiat míhi secúndum verbum túum.
Ave Maria...

Et Verbum cáro factum est,
et habitávit in nobis.

Ave Maria...

Óra pro nóbis sancta Déi Génatrix,
ut digni efficiámur promissionibus Christi.

Orémus. Grátiam tuam, quáesumus Dómine, méntibus nostris
infúnde, ut qui ángelo nuntiánte Christi filii tui incarnatiónem
cognóvimus, per passióem éius et crucem, ad resurrectiόνis gloriam
perducámur. Per Christum Dóminum nostrum.

Amen

(trzy razy)

Gloria Pátri, et Fílio, et Spíritui Sancto,
**sicut erat in princípio, et nunc, et semper,
et in sæcula sæculorum.**

Amen

Réquiem aetérnam dona eis, Domine,
et lux perpétua lúceat eis.

Requiescant in pace.

Amen

Błogostawieństwo

Sit nomen Dómini benedíctum.

Ex hoc nunc et usque in sáeculum.

Adiutórium nostrum in nómine Dómini.

Qui fecit cælum et terram.

Benedícat vos omnipotens Deus, Pater, et Fílius et Spíritus Sanctus.

Amen.

PIEŚNI

Ain' a that good news

William Levi Dawson

I got a crown up in-a the Kingdom, ain'-a that good news!
I got a harp up in-a the Kingdom, ain'-a that good news!
I got a robe up in-a the Kingdom, ain'-a that good news!
I got a Saviour in-a the Kingdom, ain'-a that good news!
I'm a-goin' to lay down this worl', goin'-a shoulder up uh my cross,
goin'-a take it home-a to my Jesus, ain'-a that good news, my Lawd!

Ho una corona nel Regno dei Cieli, non è una bella notizia? Ho un' arpa nel Regno dei Cieli, non è una bella notizia? Ho un abito nel Regno dei Cieli, non è una bella notizia? Ho un Salvatore nel Regno dei Cieli, non è una bella notizia? Lascero questo mondo e mi metterò in spalla la mia croce, la porterò a casa dal mio Signore, non è una bella notizia?

Alecrim

Piosenka brazylijska

Alecrim, alecrim dourado
que nasceu no campo sem ser semeado.

Ai, meu amor, ai meu amor,
que me disse assim:
que a flor de campo é o alecrim.

*Fiorellino, fiorellino color dell'oro che sei nato nel campo senza esser seminato.
Ah, il mio amore, che mi disse così: che il fior di campo è questo fiorellino.*

A noi, Signore

Anonim

A noi, Signore, da' il tuo amor, la tua verità.

Pront'è il mio cuore, o Dio,
pront'è il mio cuore
e trabocca di canti per te.
Sorgi, armonia;
svegliati, arpa, sorgi, mia cetra:
che io desti l'aurora.

Andrò fra tutte le genti,
canterò loro le tue lodi;
giunge alle stelle il tuo amore
e la tua verità.
Sopra i cieli levati, o Dio;
sulla terra sia gloria a te.

Ave Verum Corpus

Wolfgang Amadeus Mozart (1756–1791)

Ave verum Corpus natum
de Maria virgine:
vere passum, immolatum
in cruce pro homine;
cuius latus perforatum
unda fluxit et sanguine.
Esto nobis praegustatum
in mortis examine.

Salve, vero Corpo nato da Maria vergine: vero afflitto, immolato in croce per l'uomo; dal cui costato trafitto uscì sangue ed acqua. Sii nostro conforto nell'ora della morte.

Balada de caridade

Piosenka brazylijska

Para mim a chuva no telhado
é cantiga de ninar,
mas o pobre meu irmão ...
Para ele a chuva fria
vai entrando em seu barraco
e faz lama pelo chão.

*Como posso ser feliz
se ao pobre meu irmão,
eu fechei o coração,
meu amor eu recusei? (2v.)*

Para mim o vento que assobia
é noturna melodia,
mas o pobre meu irmão ...
ouve o vento, angustiado,
pois o vento, este malvado,
lhe desmancha o barracão.

Per me la pioggia sul tetto è una cantilena da ninna nanna, ma il mio fratello povero... Per lui la pioggia fredda penetra nella baracca e forma fango sul pavimento. Come posso essere felice se al povero mio fratello ho chiuso il mio cuore e ho rifiutato il mio amore? Per me il vento che fischia è una melodia, ma il mio fratello povero... ascolta il vento, angustiato, perché il vento, questo malvagio, gli distrugge la baracca.

Benedetto sia lo giorno

Giovanni Animuccia (1520–1571)

Benedetto sia lo giorno,
amor che m'illuminaste,
or mi sento consumare
per lo don che mi donaste.
Ohimè Jesu, ohimè l'amor mi stringe ohimè!

O dolcissimo Signore
alzo prece et orazione,
sul mio capo penitente
dà la tua benedizione
Ohimè Jesu, ohimè l'amor mi stringe ohimè!

Bogorodice Devo

z Nieszporów S. Rachmaninowa

Bogorodice Devo, radujsja,
Blagodatnaja Marie, Gospod' s Toboju,
Blagoslovenna Ty v ženach
i blagosloven plod čreva Tvoego,
jako Spasa rodila esi duš našich.

Rallegrati, o Vergine madre di Dio, Maria piena di grazia. Il Signore è con te. Benedetta sei tra le donne e benedetto è il frutto del tuo grembo, da te è nato il Salvatore delle nostre anime.

Che siano una sola cosa

Roberto Grotti

*Che siano una sola cosa perché il mondo veda,
che siano un solo amore perché il mondo creda.*

La macchina del mondo, l'egoismo della gente
schiacciano e condannano chi non vale niente;
davanti a queste cose c'è chi maledice,
ma il Figlio del Potente, Cristo, cosa chiede?
Che siano una sola cosa...

Tutto il nostro male non ci porti delusione,
abbiamo la promessa che tutto salverà,
ed anche se il tuo sforzo non sembra cambiar niente,
no, non ti fermare, ma come Cristo prega:
Che siano una sola cosa...

Early in the Morning

Negro spiritual

Well early in the morning, about the break of day
I ask the Lord, “Help me find the way!”
Help me find the way (help me find the way)
To the promised land (to the promised land)
This lonely body (this lonely body)
Needs a helping hand (needs a helping hand)
I ask the Lord (I ask the Lord) to help me please find the way.

When the new day’s a-dawning (day’s a dawning)
I bow my head in prayer (I bow my head in prayer)
I pray to the Lord, “Won’t you lead me there?”
Won’t you guide me safely (guide me)
To the Golden Stair (Golden Stair)?
Won’t you let this body your burden share?
I pray to the Lord, “Won’t you lead me please, lead me there?”

When the judgment comes to find the world in shame
When the trumpet blows won’t you call my name (won’t you call my name)?
When the thunder rolls and the heavens rain
When the sun turns black, never shine again (never shine again)
When the trumpet blows, won’t you call me please, call my name!

Al mattino presto, all’irrompere del giorno, ho domandato al Signore “Aiutami a trovare la via, a trovare la via per la terra promessa: questa povera creatura ha bisogno di una mano che la aiuti. Ho chiesto al Signore che di aiutarmi a trovare la via. Quando il nuovo giorno è al tramonto, io chino il capo in preghiera, e prego il Signore: “Conducimi là!” Guidami in salvo fino alla scala dorata. Lascia che questa creatura aiuti a portare la tua croce. Io prego il Signore: “Conducimi là, ti prego, conducimi là. Quando il Giudizio arriverà e sorprenderà il mondo nella vergogna, quando la tromba suonerà, chiama il mio nome. Quando risuonerà il tuono e dal cielo pioverà, quando il sole si oscurerà per non brillare mai più, Quando la tromba squillerà, mi chiamerai? Ti prego, chiama il mio nome!”

Egli è il tuo bon Jesù

Przypisywane Dionizjuszowi Placeńskiemu

Egli è il tuo bon Jesù,
Egli è il tuo bon Jesù
che ti darà il suo amor, che ti darà il suo amor.

Egli è Jesù, sì Egli è Jesù
Egli è il tuo bon Jesù.

Exsultate justi

Ludovico Grossi da Viadana (1560–1627)

Exsultate justi in Domino:
rectos decet collaudatio.
Confitemini Domino,
confitemini Domino in cithara:
in psalterio decem chordarum psallite Illi.
Cantate Ei canticum novum:
bene psallite Ei in vociferatione.
Exsultate justi in Domino:
rectos decet collaudatio.

Esultate giusti nel Signore: è ai retti che si addice la lode. Lodate il Signore con la cetra, con l'arpa a dieci corde a lui cantate. Cantate al Signore un canto nuovo, suonate la cetra con arte e acclamate. Esultate giusti nel Signore: ai retti si addice la lode.

Estote fortes

Luca Marenzio

Estote fortes in bello
et pugnate cum antiquo serpente.
Et accipietis regnum aeternum.
Alleluia.

Siate forti in guerra e lottate contro l'antico serpente. E riceverete il regno eterno. Alleluia.

Go, tell it on the mountains

*Go, tell it on the mountain
over the hills and everywhere,
go, tell it on the mountain
that Jesus Christ is born!*

When I was a leaner,
I sought both night and day,
I ask the Lord to help me
and He showed me the way.
Go, tell it on the mountain...

Then He made me a watchman
upon the city wall,
and if I am a christian
I am the least of all.
Go, tell it on the mountain...

*Va', predicalo sulle montagne/ Quando ero disperato cercavo/ la verità notte e
giorno./ Chiesi a Dio di aiutarmi,/ ed egli mi mostrò la strada./ Va', predica-
lo sulla montagna,/ sulle colline, dappertutto./ Va', predicalo sulla montagna:/
Gesù Cristo è nato./ Egli ha fatto di me una sentinella/ presso le mura della
città,/ e se io sono cristiano,/ sono l'ultimo di tutti./ Va', predicalo...*

Grazie, Signore

Adriana Mascagni

Grazie, Signore,
che m'hai dato in tuo nome
tanti fratelli, per venire fino a te.

Grazie, Signore,
perché hai dato il sorriso
al nostro volto, per parlarci del tuo amor.
La, la...

Grazie, Signore,
perché hai fatto del mondo

la tua casa, il tuo Regno divino,
perché potessimo
amarti ed amarci,
ovunque andremo, ovunque saremo.
La, la... Amen.

Ho abbandonato

Aldo i Giorgio Roscio / Alberto i Giuseppe Agape

*Ho abbandonato dietro di me
ogni paura, ogni dubbio perché
una grande gioia mi sento in cuor,
se penso a quanto è buono il mio Signor.*

Ha fatto i cieli sopra di me,
ha fatto il sole, il mare, i fior;
ma il più bel dono che
mi ha fatto il Signor
è stato la vita ed il suo amor.
Ho abbandonato...

Se poi un giorno mi chiamerà
un lungo viaggio io farò,
per monti e valli allor
a tutti io dirò:
“Sappiate che è buono il mio Signor”.
Ho abbandonato...

I cieli

Claudio Chieffo

Non so proprio come far
per ringraziare il mio Signor:
Lui m'ha dato i cieli da guardar
e tanta gioia dentro al cuor.

*Lui m'ha dato i cieli da guardar,
Lui m'ha dato la bocca per cantar,*

*Lui m'ha dato il mondo per amar
e tanta gioia dentro al cuor.*

S'è curvato su di me
ed è disceso giù dal ciel
per abitare in mezzo a noi
e per salvare tutti noi.
Lui m'ha dato...

Quando un dì con Lui sarò
nella sua casa abiterò,
nella sua casa tutta d'or,
con tanta gioia dentro al cuor.
Lui m'ha dato...

Quando un dì con Lui sarei
nella sua casa abiterem,
nella sua casa tutta d'or,
con tanta gioia dentro al cuor.
Lui m'ha dato...

Il nostro cuore

Roberto Grotti

*Il nostro cuore non si è perduto,
i nostri passi non hanno smarrito la tua strada.*

Né l'angoscia, né il dolore,
la paura e la spada...
Mai il tuo sguardo fuggirò,
la tua casa lascerò.
Il nostro cuore...

Della morte, della vita,
del presente, del futuro
la tua gente non ha paura,
la tua rocca sta sicura.
Il nostro cuore...

Col mio canto, la mia gioia,
con l'amore e le parole
la tua gloria loderò,
la tua forza griderò.
Il nostro cuore...

Inno delle scolte di Assisi

*Squilla la tromba che già il giorno finì,
già del coprifuoco la canzone sali.
Su, scolte, alle torri,
guardie armate, olà!
Attente, in silenzio vigilate!
Attente o scolte, su vigilate!*

O nostri santi che in cielo esultate,
vergini sante gloriose e beate,
noi v'invochiam:
questa città
col vostro amore salvate.
Contro il nemico che l'anima tiene,
contro la morte che sùbita viene,
in ogni cuor
sia pace e bene,
sia tregua ad ogni dolor.
Pace!
Squilla la tromba...

L'Amico

Claudio Chieffo

*Ho un Amico grande, grande;
di più giusti non ce n'è:
mi ha donato tutto il mondo,
è più forte anche di un re.*

Se io tremo Lui è sicuro
e non ha paura mai;

è l'Amico più sincero, sai,
e ti segue ovunque vai.
Ho un Amico...

Però talvolta lo sfuggo
e voglio fare da me,
ma crolla presto il mio mondo
perché Lui è più forte di me.
Ho un Amico...

Una volta io credevo
di potere amare da me;
non pensavo e non sapevo
che non può nemmeno un re.
Ho un Amico...

Però talvolta lo sfuggo
e voglio fare da me,
ma crolla presto il mio mondo
perché lui è più forte di me.
Ho un Amico...

La Pietra

Adriana Mascagni

*La pietra che i costruttori hanno scartato
ora è pietra angolare.
Ora è pietra angolare.*

È meglio rifugiarsi nel Signore
che sperare negli uomini.
È meglio rifugiarsi nel Signore
che sperare nei principi.
La pietra che i costruttori...

Ti ringrazio, perché mi hai esaudito:
fosti per me la salvezza.
La pietra scartata dai costruttori
ora è pietra angolare.

La pietra che i costruttori...

Benedetto chi viene nel nome del Signore!

Vi benediciamo dalla casa del Signore.

Tu sei il mio Dio, io ti ringrazierò;

mio Dio, ti esalterò.

La pietra che i costruttori...

La Virgen de Guadalupe

Piosenka latynoamerykańska

La Virgen de Guadalupe

estrella de la mañana

ojos negros, piel morena,

mi virgencita americana;

protectora de los pobres,

crisol de todas las razas,

transformaste a nuestra tierra

en continente de esperanza.

Juan Diego no se explica

cómo puedo pasar

la Reina de los cielos

lo vino a visitar.

Està llorando el indio

el rosal floreció,

Dios le ha dado una madre

de su mismo color.

Ya no son enemigos

indio con español

a través de su gracia

la Virgen nos unió.

Y a través de los siglos

aun perdura esta fe

de América que grita

que quiere renacer.

La Vergine di Guadalupe, stella del mattino; ha gli occhi neri e la pelle scura la mia Vergine americana. Protettrice dei poveri, incontro fra tutte le razze, hai ridato speranza alla nostra terra. Juan Diego non si spiega come sia potuto accadere che la regina del cielo sia venuta a visitarlo; l'indio stava piangendo, quando il roseto fiori: Dio gli ha dato una madre del suo stesso colore. Ora non sono più nemici l'indio e lo spagnolo: per mezzo della sua grazia la Vergine ci ha uniti. E attraverso i secoli non si è persa questa fede, dell'America che grida che vuole rinascere.

Laudate Dominum

z Vesperae Solennes de Confessore W.A. Mozarta (1756–1791)

Laudate Dominum omnes gentes, laudate eum omnes populi.

Quoniam confirmata est super nos misericordia ejus, et veritas, veritas Domini manet, manet in aeternum.

Gloria Patri et Filio et Spiritui Sancto, sicut erat in principio et nunc et semper et in saecula saeculorum. Amen.

Lodate il Signore, popoli tutti, lodatelo! Poiché la sua misericordia si è radicata tra noi, e la verità del Signore dura in eterno. Gloria al Padre e al Figlio e allo Spirito Santo, come era nel principio, ora e sempre, nei secoli dei secoli. Amen.

Leaning on the everlasting arms

Anthony J. Showalter

What a fellowship, what a joy divine,
Leaning on the everlasting arms;
What a blessedness, what a peace is mine,
Leaning on the everlasting arms.

*Leaning, leaning,
Safe and secure from all alarms;
Leaning, leaning,
Leaning on the everlasting arms.*

Oh, how sweet to walk in this pilgrim way,
Leaning on the everlasting arms;
Oh, how bright the path grows from day to day,
Leaning on the everlasting arms.
Leaning, leaning...

What have I to dread, what have I to fear,
 Leaning on the everlasting arms?
 I have blessed peace with my Lord so near,
 Leaning on the everlasting arms.
Leaning, leaning...

Che compagnia, che gioia divina, Appoggiandosi alle braccia eterne; Che beatitudine, che pace c'è in me, Appoggiandosi alle braccia eterne. Appoggiandosi, appoggiandosi, Salvi e sicuri da ogni allarme; Appoggiandosi, appoggiandosi, Appoggiandosi alle braccia eterne. Oh, com'è dolce camminare in questo pellegrinaggio, Appoggiandosi alle braccia eterne; Oh, quanto è luminoso il cammino che cresce di giorno in giorno, Appoggiandosi alle braccia eterne. Appoggiandosi, appoggiandosi, Salvi e sicuri da ogni allarme; Appoggiandosi, appoggiandosi, Appoggiandosi alle braccia eterne. Cosa devo temere, cosa devo temere, Appoggiandosi alle braccia eterne? Ho una pace benedetta con il mio Signore così vicino, Appoggiandosi alle braccia eterne. Appoggiandosi, appoggiandosi, Salvi e sicuri da ogni allarme; Appoggiandosi, appoggiandosi, Appoggiandosi alle braccia eterne.

Ma non avere paura

Claudio Chieffo

*Ma non avere paura,
 non ti fermare mai
 perché il mio amore è fedele
 e non finisce mai.*

Guardo sempre dentro me
 e non vedo Te,
 c'è rumore nel mio cuor
 e non so perché.
Ma non avere...

Non sapere cosa dir,
 non saper che far
 «Fai silenzio dentro te
 ed ascolta me.»
Ma non avere...

Ogni volta che tu vuoi
 tu mi troverai

e l'amore mio, lo sai
non finisce mai.
Ma non avere...

Marijos giesmė

Pieśń litewska

Marija, Marija,
skaisčiausia lelija,
Tu švieti aukštai ant Dangaus!
Palengvink vergiją,
pagelbėk žmoniją,
išgelbėk nuo priešo baisaus!

Mes, klystantys žmonės,
maldaujam malonės;
Marija, maldų neatmesk!
Tarp verkiančių marių,
šių žemiškų karių,
nupuolančius stiprink ir vesk!

Marija, Marija,
skaisčiausia lelija,
dangaus karaliene šviesi!
Užstok prieš Aukščiausią
Tu žmogų menkiausią,
nes viską pas Dievą gali!

Maria, Maria, giglio purissimo, Tu brilli nell'alto dei Cieli! Rendi più leggera la nostra schiavitù, aiuta l'umanità, salvala dal terribile nemico. Noi, uomini deboli, imploriamo la tua grazia, Maria non rifiutare le nostre preghiere. Nel pianto e nella lotta terrestre rafforza e guida quelli che cadono. Maria, Maria, giglio purissimo, chiara regina del Cielo, intercedi presso l'Altissimo per questo uomo poverissimo, Tu che presso Dio sei così potente!

Mater' neba i zemli

Ekaterina Brovko

Mater' neba i zemli,
Mater' sveta i ljubvi,

Ves' narod naš pred Toboj,
 My spešim k Tebe s mol'boj:
 Bedam našim net čisla.
 Mater' Vsederžitelja,
 Našego Spasitelja,
 Tem, kto v nebe, kto v ognje,
 Na morjach i na vojne,
 Pomogi spastis' ot zla.

Putevodnaja Zvezda,
 Ne ostav' nas nikogda,
 Na detej Tvoich v puti
 Vzor Svoj nežnyj obrati,
 Ukaži dorogu nam.
 Pomogi nam v mire žit',
 I odnim liš' dorožit',
 Ne terjat' terpenie,
 I prinjat' proščenie,
 I prijti v Nebesnyj Chram.

Pomošč' nam podaj v delach,
 Utešenje v skorbjach,
 Doč' Toboj Rožděnnogo,
 V žertvu prinesěnnogo
 Za spasen'e mira.
 Lestnica Nebesnaja,
 Mater' Nenevestnaja,
 Dver' spasenija otkroj
 I nas, grešnych, udostoj
 Knjažeskogo pira.

Madre del cielo e della terra, Madre della luce e dell'amore, il nostro popolo è davanti a te, ci affrettiamo a supplicarti, perché innumerevoli sono le nostre pene. Madre dell'Onnipotente, del Salvatore nostro, aiuta quelli che sono nel cielo e nel fuoco, sui mari e alla guerra, a salvarsi dal male. Stella che ci guidi, non abbandonarci mai, rivolgiti il tuo sguardo tenero ai tuoi figli in cammino e mostraci la strada. Aiutaci a vivere in pace, ad avere a cuore una cosa sola, a non perdere la pazienza e ad accettare il perdono e ad arrivare nel Tempio Celeste.

Dacci aiuto nelle opere e sostegno nel dolore, o Figlia del tuo Figlio, sacrificatosi per la salvezza del mondo. Scala Celeste, Madre sempre Vergine, aprici la porta di salvezza e noi, peccatori, rendici degni della festa del Re.

Minha luz

José Mariano/Alberto Simões Costa

A saudade é como a luz
que o sol, já morto, deixou.
É presença, embora cruz
na alma de quem ficou.

Se o apagar de uma chama
uma agonia traduz,
no coração de quem ama,
a saudade é como a luz.

Saudade de alguém ausente,
ou que esqueceu, ou mudou;
é como a luz de poente
que o sol já morto deixou.

É no céu ainda cor,
é o milagre da luz;
é no peito ainda amor,
é presença embora cruz.

Poente é como o que finda,
adeus é sol que baixou,
mas saudade é luz ainda
na alma de quem ficou.

La nostalgia è come la luce che il sole, già tramontato, ha lasciato. È presenza, sebbene croce nell'anima di chi è rimasto. Se lo spegnere di una fiamma un'agonia traduce, nel cuore di chi ama, la nostalgia è come la luce. Nostalgia di qualcuno che è assente, o che si è dimenticato, o è cambiato; è come È comunque colore nel cielo, è il miracolo della luce; è nel petto ancora amore, è presenza sebbene croce. Il tramonto è come quello che finisce, L'Addio è come il sole che tramonta, ma la nostalgia è ancora luce nell'anima di chi è rimasto. la luce del tramonto che il sole già morto ha lasciato.

My Father sings to me

Rich Veras/Riro Maniscalco

In the world there is a voice
and it sings with a mission.
In my life there is a choice
and I've chosen to listen
To the sound of life and freedom,
To a strong, insistent cry.
In the world there is Someone
asking me to ask Him "Why?"

*My Father sings to me
in endless elation
He sings my existence
He sings my salvation
A song that has been written
in harmony with yearning
A tune beyond my hope
with words beyond my learning.*

I'm deafened by my meanness,
Yet still His song resounds,
Discouraged by my weakness,
Yet still His grace abounds.
I've discerned Him in the noise,
I have heard Him in the silence.
My heart has found its key
in the music of His presence.
My Father sings to me...

So I could hear more clearly,
My Father's Son was slain.
He rose above the discord,
His blood runs through my veins.
The Son sings of His Spirit
Whose sound is unity.
The Spirit sings a movement

that keeps on moving me.
My Father sings to me...

Nel mondo c'è una voce e canta con una missione. Nella mia vita c'è una scelta e io ho scelto di ascoltare il suono della vita e della libertà, un grido forte e insistente. Nel mondo c'è qualcuno che mi chiede di chiedergli "Perché?". Mio padre mi canta con giubilo infinito. Lui canta la mia esistenza, Lui canta la mia salvezza. Una canzone che è stata scritta in armonia con il desiderio. Un motivo al di là della mia speranza con parole al di là del mio sapere. Sono assordato della mia meschinità, tuttavia la Sua canzone risuona, scoraggiato dalla mia debolezza, tuttavia la Sua grazia abbondava. L'ho distinto nel rumore, l'ho sentito nel silenzio, il mio cuore ha trovato la sua chiave nella musica della Sua presenza. Così ho potuto sentire più chiaramente. Il Figlio di mio Padre è stato ucciso, si è elevato al di sopra della discordia, il suo sangue scorre nelle mie vene, il Figlio canta del Suo Spirito, il cui suono è unità. Lo Spirito canta un movimento che continua a farmi camminare.

Nossa Senhora, mãe de Jesus

Fausto Neves

Nossa Senhora, Mãe de Jesus,
Dá-nos a graça da tua luz.
Virgem Maria, Divina Flor,
Dá-nos a esmola do teu amor.

*Miraculosa Rainha dos céus!
Sob o teu manto tecido de luz,
Faz com que a guerra se acabe na terra.
E haja entre os homens a paz de Jesus.*

Se em teu regaço, Bendita Mãe,
toda a amargura remédio tem:
as nossas almas pedem que vás,
junto da guerra fazer a paz!

Pelas crianças flores em botão
Pelos velhinhos sem lar nem pão
Pelos soldados que à guerra vão
Senhora escuta nossa oração!

Nostra Signora, madre di Gesù, donaci la grazia, dacci la tua luce. Vergine Maria, fiore divino, dacci il dono del tuo amore. Miracolosa Regina del cielo sotto il tuo manto tessuto di luce fa che finisca la guerra sulla terra e tra gli uomini

ci sia la pace di Gesù. Nel tuo grembo, Madre benedetta, ogni amarezza trova rimedio: chiediamo che scenda nelle nostre anime vicino alla guerra, a metter pace. Per i bambini, boccioli in fiore, per gli uomini anziani senza riparo e cibo, per i soldati che vanno in guerra, Signora, ascolta la nostra preghiera!

Ojos de cielo

Víctor Heredia

Si yo miro el fondo de tus ojos tiernos
se me borra el mundo con todo su infierno.
Se me borra el mundo y descubro el cielo
cuando me zambullo en tus ojos tiernos.
*Ojos de cielo, ojos de cielo,
no me abandones en pleno vuelo.
Ojos de cielo, ojos de cielo
toda mi vida por ese sueño.
Ojos de cielo, ojos de cielo.
Ojos de cielo, ojos de cielo.*

Si yo me olvidara de lo verdadero,
si yo me alejara de lo mas sincero,
tus ojos de cielo me lo recordaran
si yo me alejara de lo verdadero.
Ojos de cielo, ojos de cielo...

Si el sol que me alumbra se apagara un día
y una noche oscura ganara mi vida,
tus ojos de cielo me iluminarían,
tus ojos sinceros, mi camino y guía.
Ojos de cielo, ojos de cielo...

Se guardo il fondo dei tuoi occhi teneri mi si cancella il mondo con tutto il suo inferno. Mi si cancella il mondo e scopro il cielo quando mi tuffo nei tuoi occhi teneri. Occhi di cielo, occhi di cielo, non abbandonarmi in pieno volo, occhi di cielo, occhi di cielo, tutta la mia vita per questo sogno. Occhi di cielo, occhi di cielo... Se io mi dimenticassi di ciò che è vero, se io mi allontanassi da ciò che è sincero i tuoi occhi di cielo me lo ricorderebbero, se io mi allontanassi dal vero. Se il sole che mi illumina un giorno si spegnesse e una notte buia vincesses sulla mia vita, i tuoi occhi di cielo mi illuminerebbero, i tuoi occhi sinceri, che sono per me cammino e guida.

Peter Do You Love Me?

Negro spiritual

Jesus came upon his friends
Fishin' in the sea.
He caused their nets to overflow,
Then said, "Come eat with me."
He served them all, one by one,
Of the fish and the bread.
They gazed in wonder at their Lord,
Risen from the dead.

Then Jesus asked, "Peter, do you love me?"
"Yes I do my Lord."
He asked, "Peter, do you love me?"
"Yes I do my Lord."
"Then feed my sheep (won't you Peter),
feed my sheep (won't you Peter),
Feed my sheep (won't you Peter)."
"Yes I will my Lord."

Now Simon Peter loved the Lord,
though Him he had denied.
Filled with shame he could not meet
his gentle Master's eye.
But Jesus gazed at His friend
with mercy so profound,
That Peter answered "Yes, my Lord"
and shared His cross and crown.

Then Jesus asked, "Peter, do you love me?"
"Yes I do my Lord."
He asked, "Peter, do you love me?"
"Yes I do my Lord."
"Then feed my sheep (won't you Peter),
feed my sheep (won't you Peter),
Feed my sheep (won't you Peter)."
"Yes I will my Lord."

Now we too hear our Saviour's voice,
 Calling us to Him.
 Like Peter, we turn away,
 silenced by our sin.
 But we must offer all to Him,
 and echo Peter's "yes",
 For in His mighty, tender love,
 lies our happiness!

Then Jesus asked, "Peter, do you love me?"
 "Yes I do my Lord."
 He asked, "Peter, do you love me?"
 "Yes I do my Lord."
 "Then feed my sheep (won't you Peter),
 feed my sheep (won't you Peter),
 Feed my sheep (won't you Peter)."
 "Yes I will my Lord."

Gesù si imbattè nei suoi amici che pescavano nel mare. Fece traboccare le loro reti, Poi disse: "venite a mangiare con me". Li servì tutti, uno ad uno, con i pesci e con il pane. Guardavano meravigliati il loro Signore, risorto dai morti. Allora Gesù chiese: "Pietro, mi ami tu?", "Sì ti amo, mio Signore". Allora Gesù chiese: "Pietro, mi ami tu?", "Sì ti amo, mio Signore". "Allora sfama le mie pecorelle", "Sì, mio Signore, lo farò". Simon Pietro amava il Signore, anche se l'aveva rinnegato. Pieno di vergogna, non riusciva a incrociare lo sguardo del suo dolce Maestro. Ma Gesù guardò il Suo amico con tale misericordia che Pietro rispose "Sì, mio Signore!", e condivise la Sua croce e la Sua corona. Allora Gesù chiese: "Pietro, mi ami tu?", "Sì ti amo, mio Signore". Allora Gesù chiese: "Pietro, mi ami tu?", "Sì ti amo, mio Signore". "Allora sfama le mie pecorelle", "Sì, mio Signore, lo farò". Ora, anche noi sentiamo la voce del nostro Salvatore, che ci chiama a sé. Come Pietro scappiamo, zittiti dal nostro peccato. Ma dobbiamo offrire tutto a Lui, e riecheggiare il "sì" di Pietro, perché è nel Suo amore potente e tenero che sta la nostra felicità. Allora Gesù chiese: "Pietro, mi ami tu?", "Sì ti amo, mio Signore". Allora Gesù chiese: "Pietro, mi ami tu?", "Sì ti amo, mio Signore". "Allora sfama le mie pecorelle". "Sì, mio Signore, lo farò".

Pim Pam

Robi Ronza

Nella casa là sulla montagna
 un camino grande grande sta

nel camino grande grande grande
un gran fuoco fuoco fuoco va.

Perciò “Pim Pam”
le scarpe “Pim Pam”
di notte fan sul sentiero
di pietre grosse;
“Pim Pam” le scarpe “Pim Pam”
di notte fan sul sentiero così.

Nella casa sulla montagna
un Signore grande grande sta,
nella stanza viola verde bianca
tante sedie rosse gialle ha.
Nella casa sulla montagna
una sedia a tutti tutti dà,
a ciascuno toglierà le scarpe,
tutti insieme poi si danzerà.

Nella casa sulla montagna
un camino grande grande sta,
nel camino grande grande grande
più più fuoco fuoco fuoco va.

Quando uno ha il cuore buono

Claudio Chieffo

*Quando uno ha il cuore buono non ha più paura di niente:
è felice di ogni cosa, vuole amare solamente.*

Quante volte ti ho chiamato per nome,
quante volte ho cercato di te,
ma tu fuggi e ti nascondi,
vorrei proprio sapere perché.
Quando uno ha il cuore buono...

Poco dopo è calata la notte,
la tua voce ho sentito gridar,

io ti dico ritorna alla casa,
 il mio amore è più grande del mar.
Quando uno ha il cuore buono...

Tu hai sentito chiamare il tuo nome,
 non puoi certo scordarlo mai più,
 su non fingere di essere sordo,
 puoi rispondermi solo tu.
Quando uno ha il cuore buono...

Salve Rociera

Pieśń hiszpańska

Dios Te salve Pastora, rocío y Madre, Madre de misericordia, Dios te salve.

A Ti llamamos tus hijos en este penoso valle, con mucho amor Te decimos, Dios Te salve.

No apartes de mí esos ojos que sin descanso me miran, ojos que miran al mundo, ojos que nos dan la vida

Cuando esta vida acabe llévame con mi Pastor, que si eres Tú quien me lleva, que si eres Tú quien me lleva, yo moriré sin temor.

O clemente, o piadosa, o dulce Virgen María, ven siempre en mi compañía, o Maria.

Salve, pastora, rugiada e Madre, Madre di misericordia, salve. Noi tuoi figli Ti invociamo in questa valle di lacrime, con grande amore Ti diciamo, salve. Non distogliere da me quegli occhi che mi guardano senza stancarsi, occhi che guardano il mondo, occhi che danno la vita. Quando questa vita finirà portami dal mio Pastore, perché se sei Tu che mi porti io morirò senza timore. O clemente, o pia, o dolce Vergine Maria, rimani sempre con me, o Maria.

Sierra de luna

Pieśń hiszpańska

El Ebro guarda silencio

Al pasar por el Pilar.

La Virgen está dormida (2 volte)

No la quiere despertar.

Un carretero que viene

Cantando por el rabal
Lleva en el toldo pintada (2 volte)
Una Virgen del Pilar.

Con trigo de cinco villas
Viene de Sierra de Luna
Y en los collarones llevan
Campanas, campanas,
campanas las cinco mulas.

Besos de nieve y de cumbre
Lleva el aire de Moncayo
Y las mulas van haciendo
Heridas, heridas,
heridas al empedrado.

Cruzando el puente de piedra
Se oye una brava canción
Y en las torres las campanas (2 volte)
Están tocando a oración.

Dos besos traigo en los labios
Pa mi Virgen del Pilar
Uno me lo dio mi madre (2 volte)
El otro mi soledad.

El perro del carretero
Juega con la mula torda
Y es que saben que han llegado
Llegado, llegado,
que han llegado a Zaragoza.

El Ebro guarda silencio
Al pasar por el Pilar
La Virgen está dormida
Dormida, dormida
No la quiere despertar.

L'Ebro scorre silenzioso passando dal Pilar, la Vergine sta dormendo non vuole svegliarla. Viene un carrettiere cantando che ha dipinta sul telone una Vergine del Pilar. Con il grano di cinque villaggi viene da Sierra de Luna e i cinque muli portavano campane coi collari. Baci di neve e di cime delle montagne, porta l'aria da Mancaio e i muli si stanno ferendo sul selciato. Attraversando il ponte di pietra si sente una fiera canzone e dalle torri le campane suonano per la preghiera. Porto sulle labbra due baci per la mia Vergine del Pilar; uno me l'ha dato mia madre, l'altro la mia solitudine. Il cane del carrettiere gioca con la mula zoppa e tutti sanno di essere arrivati a Zaragoza. L'Ebro scorre silenzioso attraverso il Pilar: non vuole svegliare la Vergine che sta dormendo.

Sou feliz, Senhor

Piosenka brazylijska

*Sou feliz, Senhor,
porque tu vais comigo:
vamos lado a lado,
és meu melhor amigo. (2 volte)*

*Quero ter nos meus olhos
a luz do teu olhar,
quero na minha mão
tua mão a me guiar.
Sou feliz, Senhor...*

*Como brilha no céu
o sol de cada dia,
quero brilhem meus lábios
com sorrisos de alegria.
Sou feliz, Senhor...*

*Como vento veloz
o tempo da vida passa,
quero ter sempre em mim
o favor da Tua graça.
Sou feliz, Senhor...*

Sono felice, Signore, perché tu cammini con me: andiamo lato a lato, tu sei il mio migliore amico. Voglio avere nei miei occhi la luce del tuo sguardo, voglio nella mia mano la tua mano per guidarmi. Come in cielo brilla il sole di ogni

giorno, voglio che brillino le mie labbra con sorrisi di gioia. Come vento veloce passa il vento della vita, voglio avere sempre in me il favore della Tua grazia.

Tatăl nostru

Ojczy Nasz z liturgii rumuńskiej

Tatăl nostru care le ești în ceruri,
sfințească-se numele Tău,
vie împărăția Ta,
facă-se voia Ta
precum în cer și pe pământ.
Pâinea noastră cea de toate zilele
dăne-o novă astăzi,
și ne iartă greșalele noastre
precum și noi iertăm greșciților noștri,
și nu ne duce pe noi în ispită
ci ne izbăveste de cel rău.
Amin.

The things that I see

Rich Veras / Riro Maniscalco

*The things that I see
got me laughin' like a baby!
The things that I see
got me cryin' like a man!
The things that I see
I can look at what He gave me!
And He's gonna show me
even more than I see.*

Just the other day
I heard a new voice in the darkness
sendin' me away
with mud on my face;
I heard the people say:
“He’s crazy and he’s hopeless!”
‘til a splash washed the darkness away!

The things that I see...

Makin' me explain
to a lot of angry faces,
talkin' to 'em plain
they don't hear what I say,
tellin' me again
"He's a sinner and He's reckless",
but there's only one thing I can say...

The things that I see...

He came to me again
and this time I could see Him,
told me how he'd been
out lookin' for me.
He told me to believe,
I said: "What should I believe in?"
He said: "Keep on believin' in me!"

The things that I see...

Le cose che vedo mi fanno ridere come un bambino. Le cose che vedo mi fanno piangere come un uomo. Le cose che vedo mi fanno guardare a quel che Lui mi ha donato e mi mostrerà ancora di più di quel che vedo. Proprio l'altro giorno ho sentito una voce nel buio, mi ha mandato via con del fango sul viso. Ho sentito la gente dire: "È pazzo, senza speranza", fino a che uno spruzzo ha lavato via l'oscurità. Cerco di spiegarmi a tanti volti pieni di rabbia, cercando di parlare loro chiaro, ma non sentono quello che dico, mi ripetono piuttosto "È un peccatore, uno sbandato", ma c'è solo una cosa che posso dire... Tornò da me, e questa volta potevo vederlo, mi disse che mi aveva cercato, e mi disse di credere. Io chiesi: "In che cosa devo credere?" e lui rispose: "Continua a credere in me".

Veruju

Aleksandr Grečaninov

Credo z liturgii bizantyjskiej

Veruju vo edinago Boga Otca, Vsederžitelja, Tvorca nebu i zemli,
vidimym že vsem icnevidimym.
I vo edinago Gospoda Iisusa Christa, Syna Božija, Edinorodnago,
Iže ot Otca roždennago prežde vsech vek;
Sveta ot Sveta, Boga istinna ot Boga istinna, roždenna, nesotvoreнна,
edinosuščna Otcu, Imže vsja byša.

Nas radi čelovek i našego radi spasenija sšedšago s nebes
i voplotivšagosja ot Ducha Svjata i Marii Devy, i vočelovečšasja.
Raspjatago že za ny pri Pontijstem Pilate, i stradavša, i pogrebenna.
I voskrešago v tretij den’ po Pisaniem.
I vosšedšago na nebesa, i sedjašča odesnuju Otca.
I paki grjaduščago so slavoju, suditi živym i mertvym,
Egože Carstviju ne budet konca.
I v Ducha Svjatago, Gospoda, životvorjaščago,
Iže ot Otca ischodjaščago, Iže so Otcem i Synom spoklonjaema i slavima,
glagolavšago proroki.
Vo edinu svjatuju, sobornuju i apostol’skuju Cerkov’.
Ispoveduju edino kresščenie vo ostavlenie grechov.
Čaju voskresenija mertvych; i žizni buduščago veka.
Amin’.

Obrazy

wyświetlane na ekranach na placu św. Piotra

NARODZINY MARYI

- 01 Giotto, Padwa, kaplica Scrovegnich
- 02 Ikona, szkoła nowogrodzka, Moskwa, Państwowa Galeria Tretiakowska
- 03 Carpaccio, Bergamo, Akademia Carrara

PRZEDSTAWIENIE MARYI W ŚWIĄTYNI

- 04 Giotto, Padwa, kaplica Scrovegnich
- 05 Carpaccio, Mediolan, Pinakoteka Brera
- 06 Vrancke van der Stockt, Madryd, Eskurial, szczegół

ZAŚLUBINY MARYI Z JÓZEFEM

- 07 Giotto, Padwa, kaplica Scrovegnich
- 08 Rafael, Mediolan, Pinakoteka Brera
- 09 Rafael, Mediolan, Pinakoteka Brera, szczegół

ZWIASTOWANIE

- 10 Tkanina koptyjska, Watykan, Watykańska Biblioteka Apostolska
- 11 Paolo Veneziano, Wenecja, Akademia
- 12 Fra Angelico, Florencja, klasztor św. Marka
- 13 Antonello da Messina, *Zwiastowanie*, Palermo, Sycylijska Galeria Regionalna
- 14 Leonardo da Vinci, Florencja, Uffizi

NAWIEDZENIE

- 15 Giotto, Padwa, kaplica Scrovegnich
- 16 Avorio, Salerno, Muzeum Diecezjalne
- 17 Pontormo, Carmignano (Prato), kościół św. Michała i Franciszka

NARODZINY

- 18 Giotto, Padwa, kaplica Scrovegnich
- 19 Agnolo Gaddi, Prato, katedra, kaplica Sacro Cingolo
- 20 Guido Reni, Neapol, opactwo św. Marcina
- 21 Ikona, pracownia malarska Rublowa, Moskwa, Państwowa Galeria Tretiakowska

ADORACJA PASTERZY

- 22 Matthias Stomer, Turyn, Palazzo Madama
- 23 Gherardo delle notti, Florencja, Uffizi
- 24 Lorenzo Lotto, Brescia, Pinakoteka Tosio Martinengo

POKŁON TRZECH KRÓLI

- 25 Giotto, Padwa, kaplica Scrovegnich
- 26 Zillis, San Martino, drewnany sufit, szczegół
- 27 Benvenuto di Giovanni, Londyn, National Gallery

OFIAROWANIE W ŚWIĄTYNI

- 28 Giotto, Padwa, kaplica Scrovegnich
- 29 Avorio, Salerno, Muzeum Diecezjalne
- 30 Fra Angelico, Florencja, klasztor św. Marka
- 31 Giovanni Bellini, Wenecja, Fundacja Querini Stampalia

UCIECZKA DO EGIPTU

- 32 Giotto, Padwa, kaplica Scrovegnich
- 33 Juan de Borgoña, Cuenca, Muzeum Katedralne
- 34 Caravaggio, Rzym, Galeria Doria Pamphilj
- 35 Caravaggio, Rzym, Galeria Doria Pamphilj, szczegół

JEZUS POŚRÓD UCZONYCH W PRAWIE – ODNALEZIENIE JEZUSA

- 36 Giotto, Padwa, kaplica Scrovegnich
- 37 Mosaico, Monreale, katedra
- 38 Simone Martini, Liverpool, Walker Art Gallery

ŻYCIE CODZIENNE ŚWIĘTEJ RODZINY

- 39 Rafel, *Matka Boża z welonem*, Chantilly, Muzeum Condé
- 40 Guido Reni, *Matka Boża szyjąca*, Rzym, Kwirynał
- 41 Rembrandt, *Święta Rodzina z aniołami*, Petersburg, Ermitaż
- 42 Modesto Faustini, *Święta Rodzina*, Loreto, sanktuarium Świętego Domku

WESELE W KANIE GALILEJSKIEJ

- 43 Giotto, Padwa, kaplica Scrovegnich
- 44 Avorio, Salerno, Muzeum Diecezjalne
- 45 Fresk, Dečani, szczegół

MARYJA POD KRZYŻEM

- 46 Giotto, Padwa, kaplica Scrovegnich
- 47 Rogier van der Weyden, *Złożenie do grobu*, Madryt, Muzeum Prado

OPLAKIWANIE

- 48 Giotto, Padwa, kaplica Scrovegnich
- 49 Michał Anioł, *Pieta*, Rzym, Bazylika św. Piotra

50 Michał Anioł, *Pieta*, Rzym, Bazylika św. Piotra, szczegół
51 Bellini, Mediolan, Pinakoteka Brera

ZESŁANIE DUCHA ŚWIĘTEGO

52 El Greco, Madryt, Muzeum Prado
53 Ikona, Moskwa, cerkiew Trójcy Świętej w Nikitnikach

ZAŚNIĘCIE NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY

54 Fra Angelico, Cortona, Muzeum Diecezjalne
55 Jacopo Torriti, mozaika, Rzym, bazylika Matki Bożej Większej
56 Paolo Veneziano, Vicenza, Muzeum Miejskie

WNIEBOWZIĘCIE

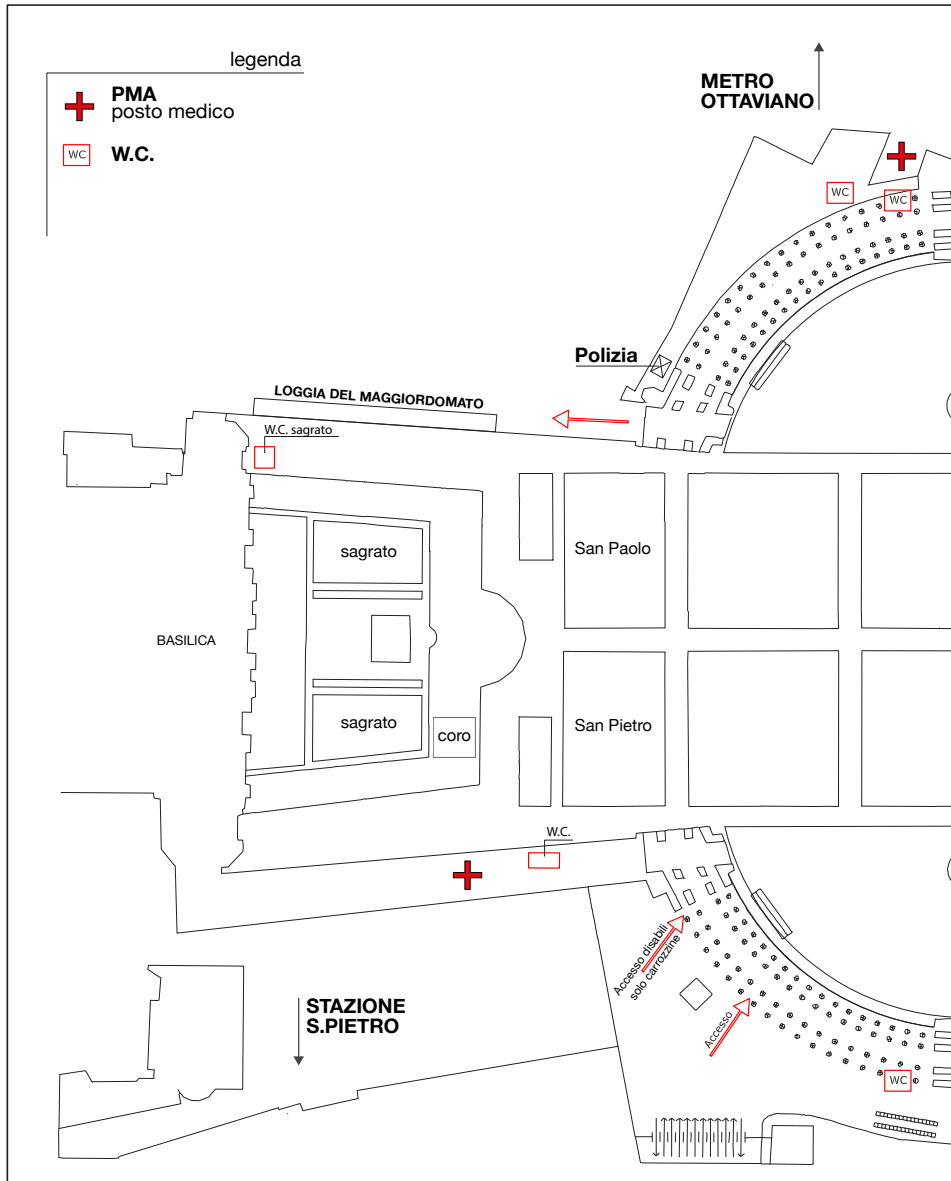
57 Bartolomeo della Gatta, Cortona, Muzeum Diecezjalne
58 Tycjan, Weron, katedra
59 Tycjan, Wenecja, bazylika Frari

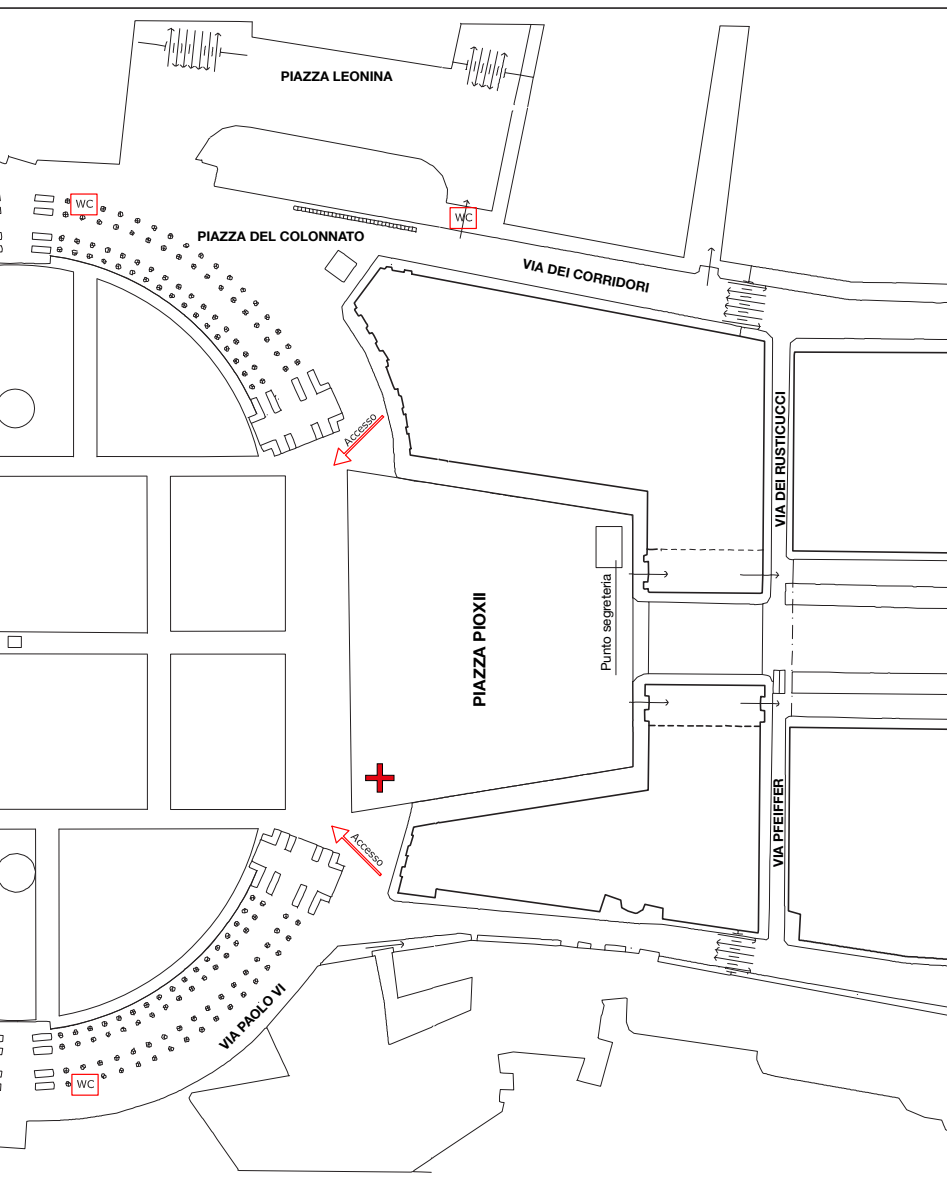
UNKORONOWANIE NAJWIĘTSZEJ MARYI PANNY

60 Giotto, *Poliptyk Baroncelli*, Florencja, bazylika Krzyża Świętego, kaplica Baroncellich
61 Jacopo Torriti, mozaika, Rzym, bazylika Matki Bożej Większej
62 Paolo Veneziano, Nowy Jork, Frick Collection
63 Bergognone, Mediolan, bazylika św. Symplicjana
64 Mistrz z Cesi, Paryż, Muzeum Marmottan

SĄD OSTATECZNY

65 Michał Anioł, Watykan, Kaplica Sykstyńska, szczegół
66 Michał Anioł, Watykan, Kaplica Sykstyńska, szczegół

Informacje

- Punkt sekretariatu znajduje się na placu Piusa XII
- Po zakończonej audiencji nie będzie możliwości zatrzymania się na placu w sektorach, przypominamy o pozostawieniu miejsca w czystości i porządku
- Można śledzić audiencję za pośrednictwem **App Radio Vaticana**

dla iPhone'a:

<https://apps.apple.com/it/app/radio-vaticana/id1391716040>

dla Androida:

<https://play.google.com/store/apps/details?id=va.sp.vaticanaudio&hl=it&gl=US>

- Na stronie youtube **Vatican News:**
<https://www.youtube.com/c/VaticanNews>

Spis treści

List do całego Ruchu	5
ANIOŁ PAŃSKI	7
JUTRZNIA	8
PIĘKNY DZIEŃ	15
MARYJA	16
JEZUS	19
„TAK” PIOTRA	22
ANGELUS <i>po łacinie</i>	26
BŁOGOSŁAWIEŃSTWO	27
PIEŚNI	28
Obrazy	57
Informacje	60

